

Zapisy proweniencyjne w starych
drukach z księgozbiorów Polskiego
Towarzystwa Ludoznawczego
i pomuzealnego jako dowód
obecności książki wśród najniższych
warstw społecznych Śląska
Cieszyńskiego

Józef Londzin
(1862-1929)
założyciel Polskiego
Towarzystwa
Ludoznawczego
w Cieszynie

Stare druki z biblioteki
Polskiego Towarzystwa
Ludoznawczego
w Cieszynie

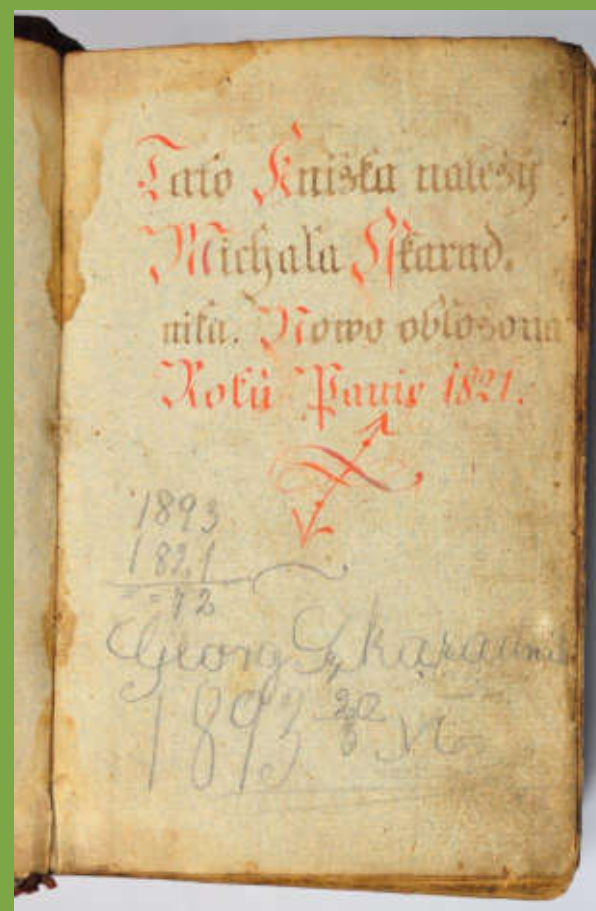
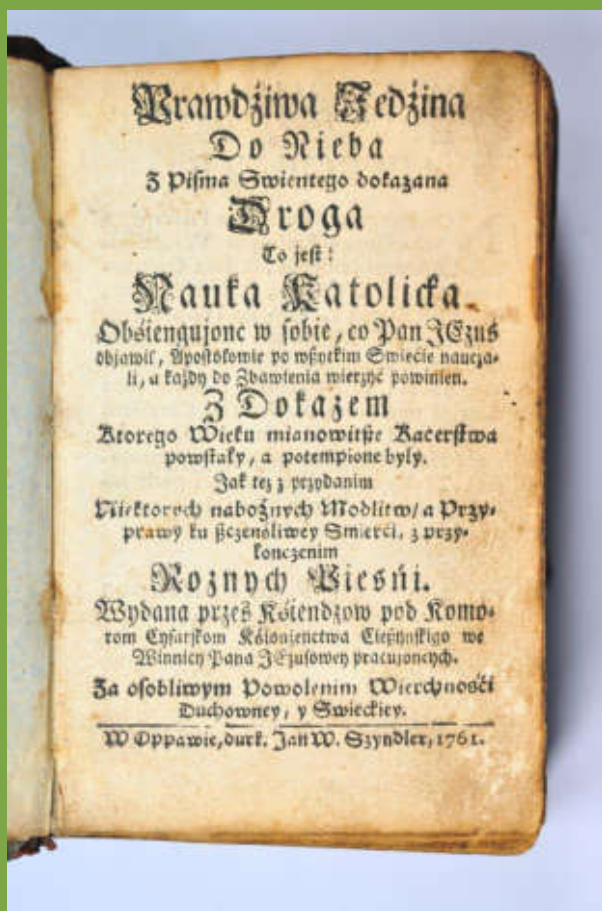

— Dla muzeum śląskiego w Cieszynie ofiarowali: p. Józef Trojan w Górnej Suchej: dwa kontrakty kupna w języku czeskim z r. 1773. i 1793.; p. Józef Londzin, nauczyciel w Zabrzegu: 5 starych książek czeskich i niemieckich, plan Jerozolimy z r. 1831., rysowany przez Jerzego Rozehnała, pieśń na cześć i chwałę Najśw. Maryi Panny kalwaryjskiej, ułożoną przez ks. A. Kędzierskiego z widokiem klasztoru litogr. w Wrocławiu i podkówkę, jaką mężczyźni nosili przed 80 laty; gmina Krasna: starą pieczęć z r. 1722.; p. Elsner w Zabrzegu 8 monet srebrnych i 17 miedzianych; p. Filipiec w Cieszynie: medalik i 1 monetę miedzianą; ks. Karol Paździora, emeryt. proboszcz w Cieszynie 159 kartek z widokami. —

— Dla muzeum śląskiego ofiarowali: p. Mieczysław Sandecki z Warszawy: lampę glinianą z epoki grecko-rzymskiej znalezioną w El Djem w Północnej Afryce, 6 cennych medali, 121 monet srebrnych i miedzianych rzymskich, arabskich, chińskich, japońskich, różnych europejskich, pomiędzy niemi piękną kolekcję groszów polskich; p. Józef Biłko, nauczyciel w Końskiej 3 monety miedziane; ks. Fr. Michejda w Nawsiu 1 monetę miedzianą; ks. Henryk Dziekan, proboszcz w Niem. Lutyni: starą misę. —

— Dla muzeum śląskiego ofiarowali: p. Mieczysław Sandecki w Warszawie: 5 starych banknotów Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki i 3 bilety skarbowe polskie z r. 1794, karty hiszpańskie, 2 okruchy malty z El Dżem w Północnej Afryce i muszlę znalezioną w malcie, kawał lawy z Honolulu, 10 muszli z Australii i plecioną misę chińską; p. Biłko, nauczyciel w Końskiej 1 monetę miedzianą; ks. Tomasz Dudek, proboszcz w Boguminie książkę: Porządek sądów i spraw miejskich, Prawa Magdeburskiego na wielu miejscach poprawiony z r. 1566; ks. Jan Budny, proboszcz w Międzyrzeczu: 2 malowidła na szkło i mapę posiadłości księstwa bielskiego z r. 1859; ks. Karol Paździora, emeryt. proboszcz w Kalwaryi: 9 różnych fotografii i 182 kartek z widokami.

HACKENBERGER Jan Judasz
Prawdziwa jedzina do nieba z Pisma Swientego dokazana droga : to jest
nauka katolicka... z dokazem ktorego wieku mianowitsze kacerstwa
powstaly... jak tez z przydanim... nabożnych modlitw... z przyłoniczeniem
roznych piesni / wydana przez ksiendzow pod Komorom Cysarskom
Ksionzenctwa Cieszynskiego
W ||Oppawie : durk:[!] Jan W. ||Szyndler, 1761

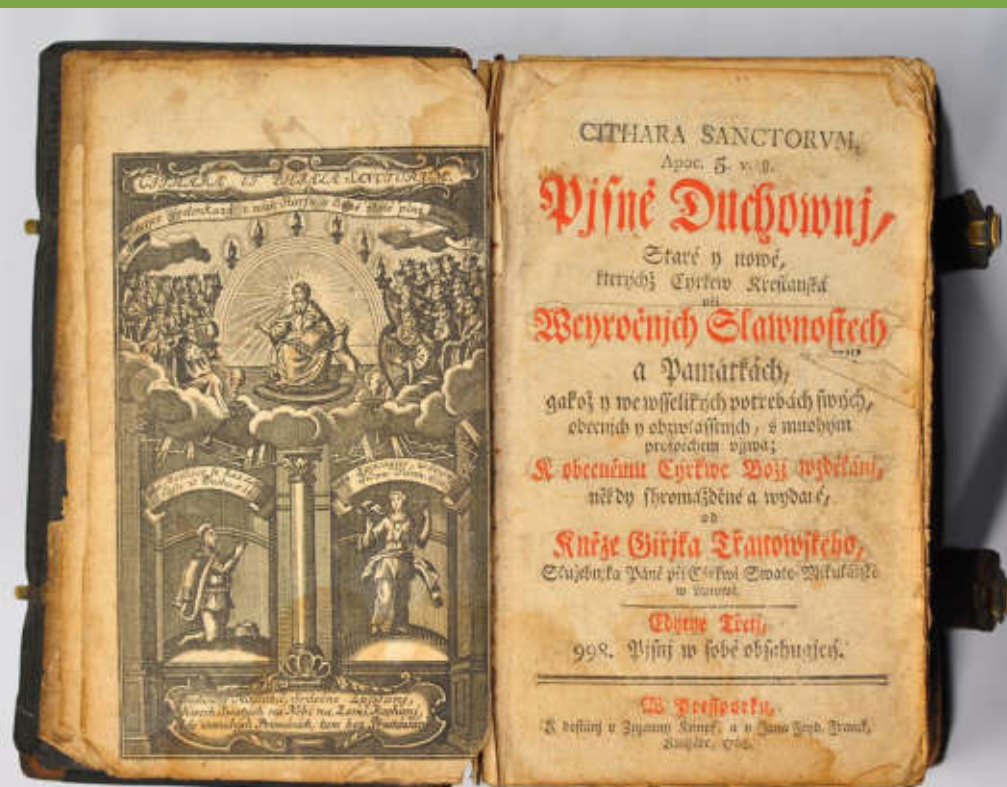
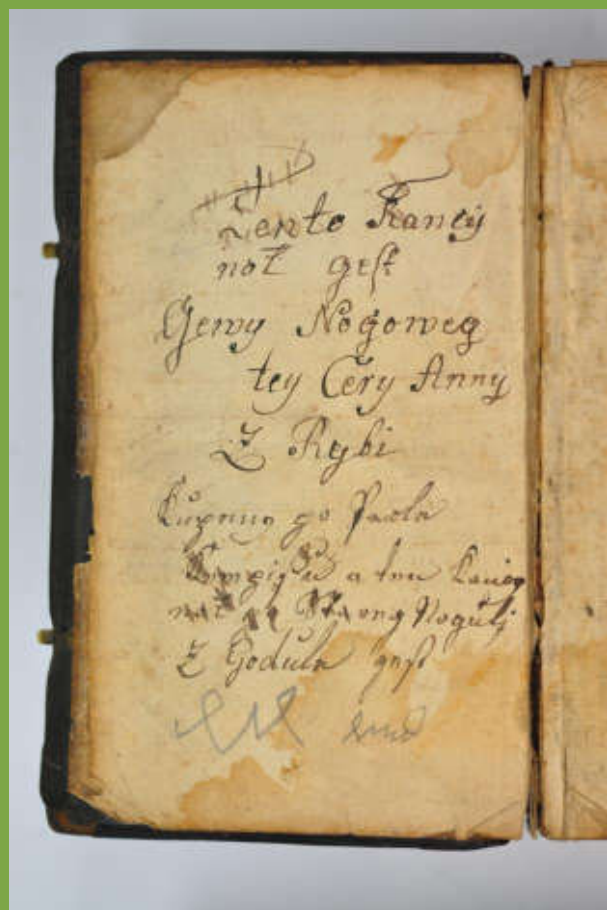

Trzanowski Jerzy

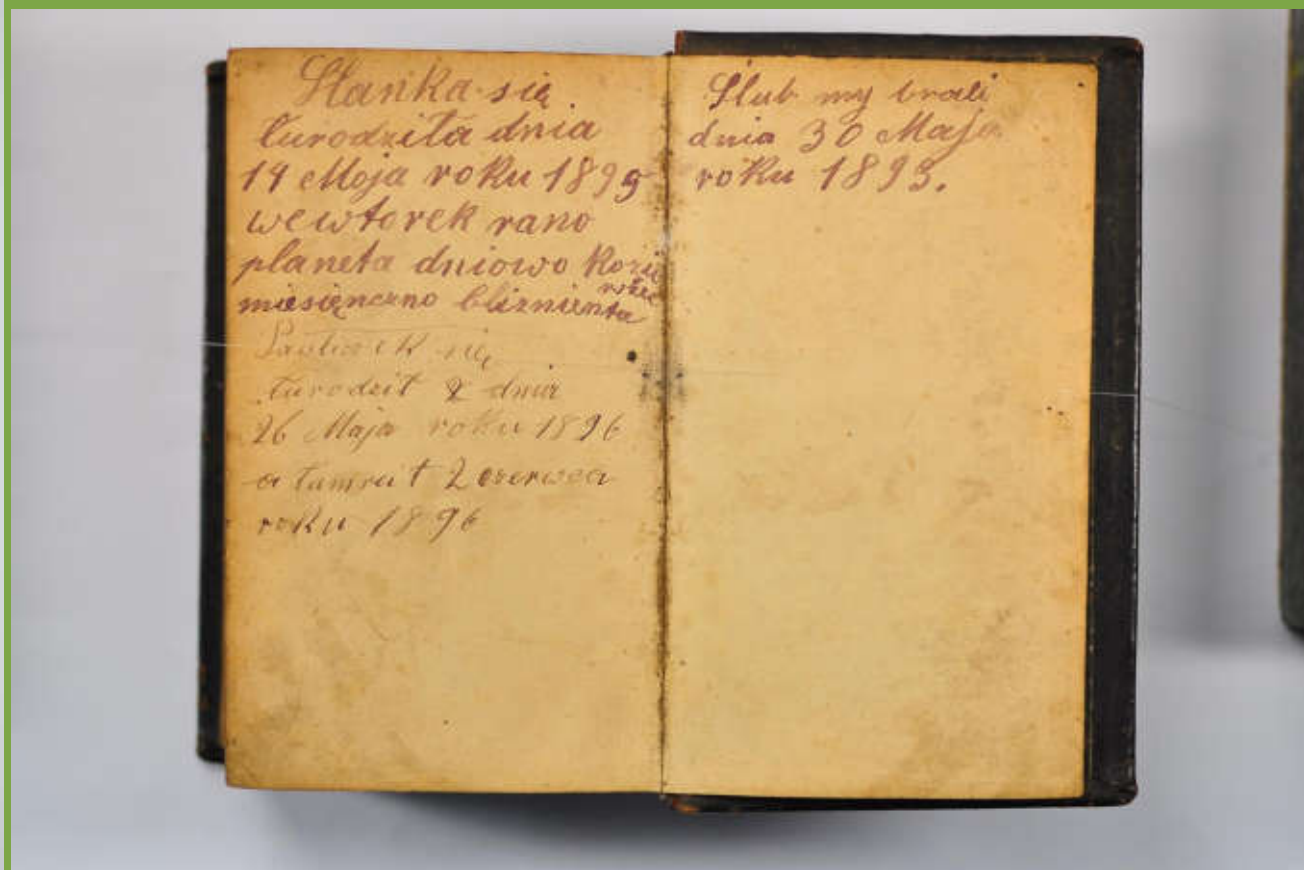
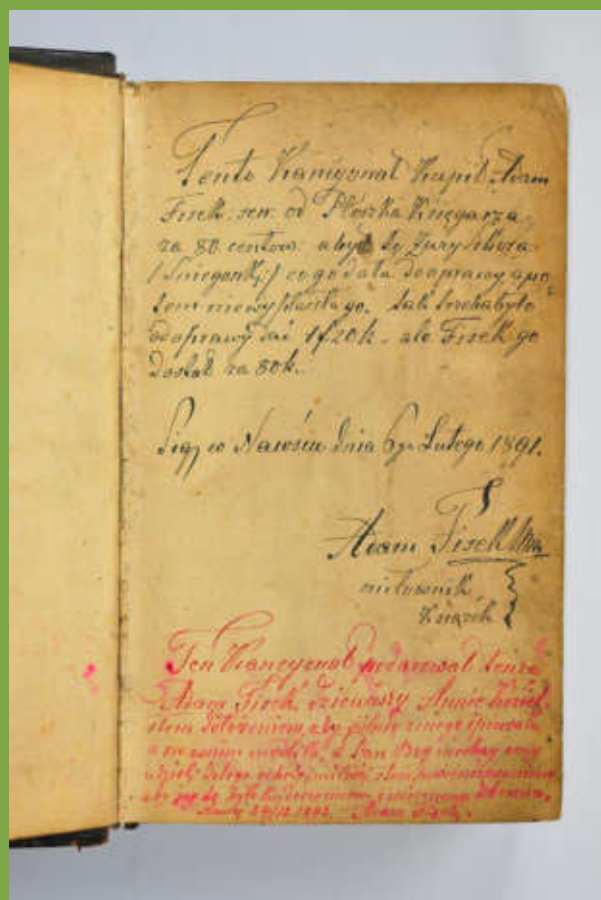
Cithara sanctorvm, Apoc. 5. V. 8. Pjsně duchownj, staré y nové kterýchž
Cýrkew Křes'anská... vžjwá... / shromážděné a wydane od... Giřjka

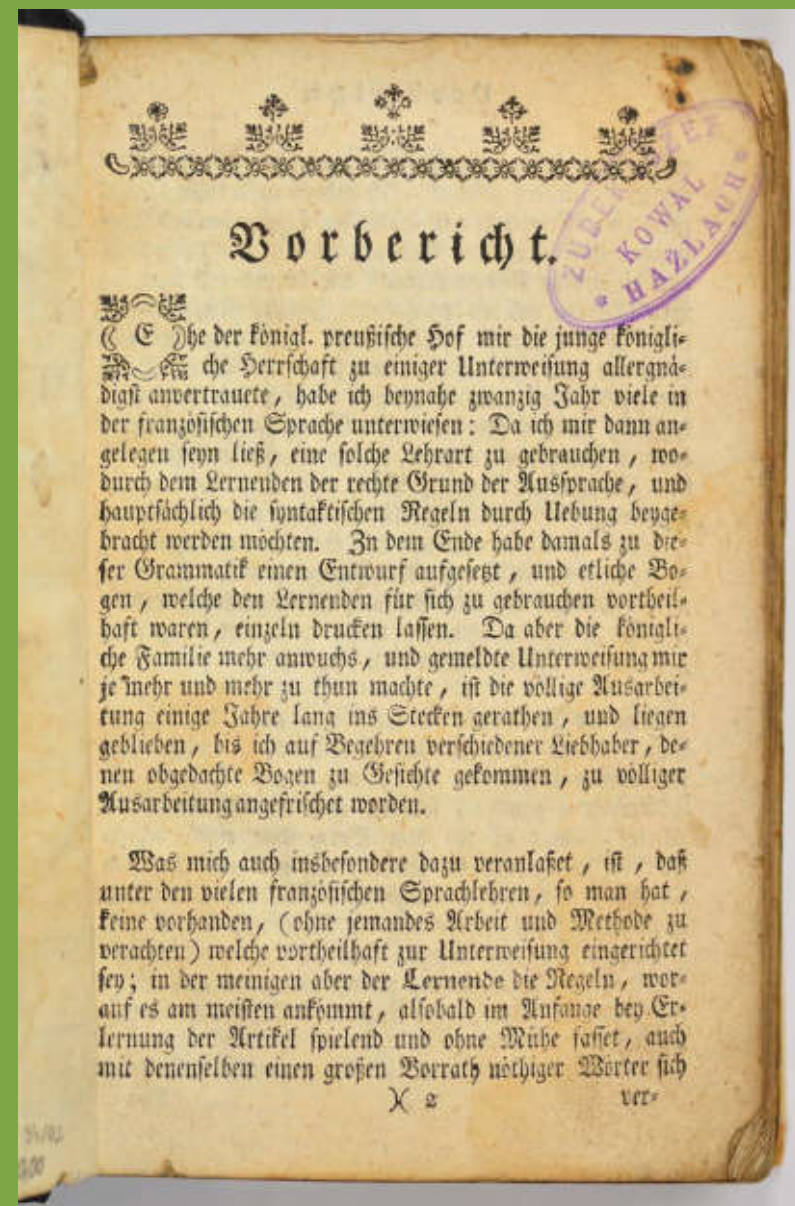
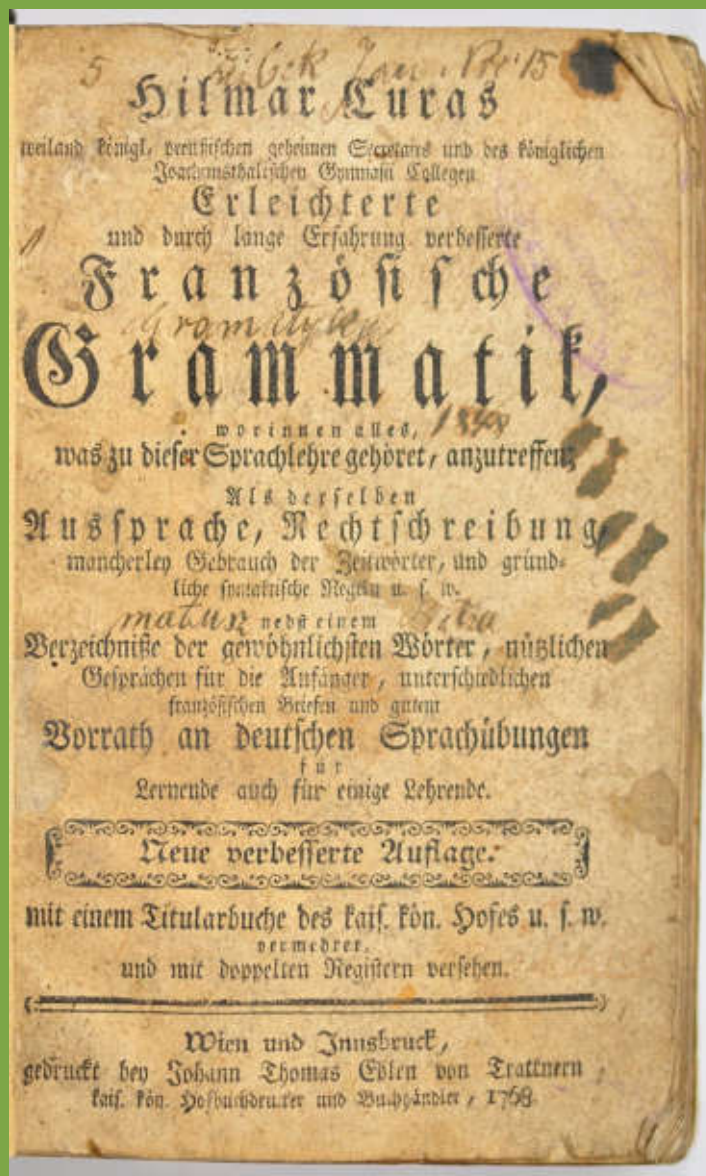
Třanowského... -Edycye třetj, 998. pjsnj w sobě obsahujcý

W Pressporku : k dostánj v Zuzanny Kempf : a v Jana Fryd. Franck... , 1768

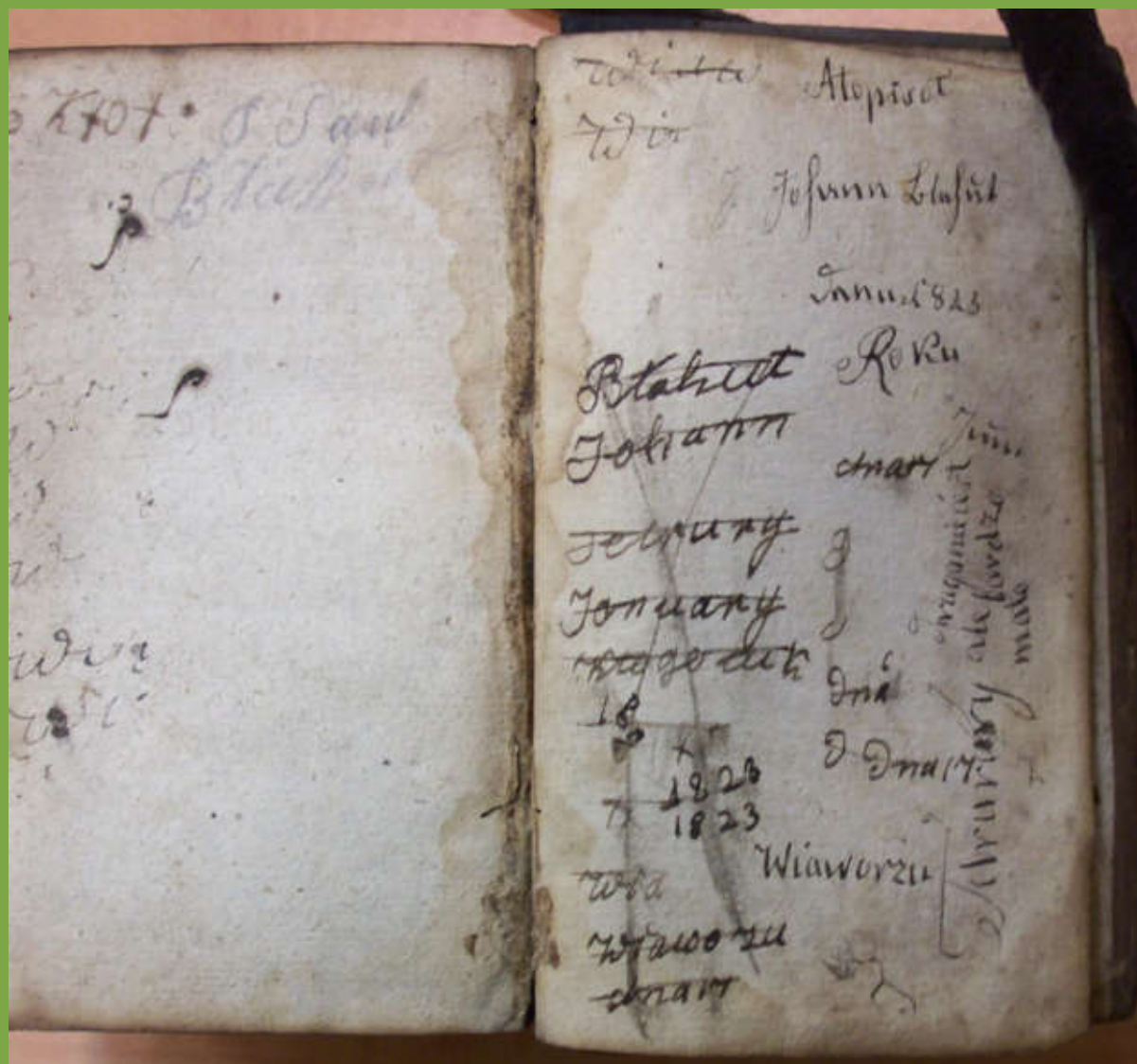

Trzanowski Jerzy
 [Cithara sanctorum neb žalmy a písňe duchowní staré y nové,
 kterých cirkew ewangelická... užíwá... / shromážděné a wydane od...
 Jerika Tranowskeho...]
 [B.m. : b.w. , 1768 ?]

[W Brzegu Śląskim : w drukarni Jana Ernesta || Trampa, 1768]

o Bratistva Augustyna Papio, Královského Vrchního
Impresora, 1786.

J. Fisher

22. a. M

•1774 - austriacka ustawa szkolna wprowadzała obowiązek szkolny dla dzieci od 6 do 12 lat

•Do szkół na Śląsku Cieszyńskim uczęszczało:

•w 1806 r. - 31,3 % dzieci

•w 1845 r. - ponad 75 % dzieci

•w 1865 r. - ponad 90 % dzieci

Cieszyńscy chłopci piszący

- Jakub Gallacz (1666-1725)
- Jerzy Gajdzica (1777-1840)
- Paweł Wacławik (1770-1850)
- Paweł Szurman (1. poł. 19 w.)
- Jan Michalik (1. poł. 19 w.)
- Jan Worek (1. poł. 19 w.)

Paul Kurman.

Nider Lyszna 1849.

APT. 52.52

Roku 1211. Kłoster Panu Dominikanu fona
dyromany, który tu Medeli po Marozynie panuje
Marije iest był poświęcony
1323. Był mor walcym Głonskū talowz ze
fotwa decaty orit Liew zostate żywego.
1529 Mesto Adiden obleżone bylo od Sylimana
Cyfame. 1531. Mesto Skoczow wyforzeto.
1552. Na den Sw: Petra wobowach dalyfoni
Mesto, Tessen y Kłaster, tylko stignba Ulice, zafta
ta, 1557. Zwon negwentyz y a kpurpę.
1558. Digente Konfstatyno Pole Krzesćianom
1570 Jase był mor w Tiszynie.
1572 Litym y w przewym Roku był wolkz
nedostatek gleba, w i, wirtel Rzy portoty
placo w tym Roku pomarto wole Lucki od,
głodu w gornim y w dolnim Głasku.
1585 Jase był Mor w Tiszynie ze od Swateho

od niego dane były to jest za strzybne —
1811. a 1812. Rómiec branie Bankocedulek, a zaś
dane, były tak nazwane Szagne, zaś papiery ty
placity za dobre Pinia, dze Rynski za Rynski a
Strzybnych pyniz, zaś nebyło, zaś Szagnami drogo
kupowane były. 1811. Ukazata se Gwiazda z wielkim
woczasym z wieczora na wielkim zachodzie a
Rano na wielkim wychodzie świecila a ten
woczas za sebu od wychodni strony niosta, blisko
zgmie na poł. Nocy, a potem co roz wyżej aż
wyjsła blisko zor a około wanocy se straciła. . . .

1811. Dnia 21 go Czerwca Rostiot Bystrzicki
poświęcany jest. 1811. Włéśynie w Rostiele szwanelickim
wfecki pawtacz obfascirowany, a Rostiot wewnatrz
i zewnatrz Obilony jest. 1812. Zasażił się Fran-
cuz Zmozgolem do wogny.

1812 Przysel wielki gład a drahota do Slezka
że giedna sztwietnia Wzynice za. 120 zł placeno
przed nowem a Reż za 80, zł, a Owies za 50 zł

y Chyżebnicy Cierkowni gini roj
 h nani gini roj powedeni gini
 napodpis a kżawerzeni. Tu
 radu mueni gini plak tomu
 napod woli gich rozenim Lwoz
 dem trapezim. Potom plak
 dowlach na Galary za
 nadeni gini. Senies
 Jan Słonek

Po Chwalze was starcie ku
 co bysca tu kiciy porzali domas.

Prześ

Ku Pamięci Hacıola

Bystrzyckiego.

I Chwalze Horze Bogu
 wiele, zato Jęczęcie swo-
 ie, że pieśni są raz o tym kłó-
 cie, zgromadzenie tu dzie, O Pa-
 ciecho niewymiloma, Wdrem
 tarka niewymiloma, Lecz za
 Słoga Ładna.

II. Bo gość chęci sposobności,
I Pomocy dodał,
Ktoż wzbudził dobracyńności,
Je ten kochał posartu,
Ach! nie nam ta choroba
Boże, tylko Tobie dać się może,
Ty zrozy całego Boże,

III. Były Trąski i trąsności.
Doleś ty dopierał, Były i
nie bezpecności, Wszak
Opatrzał, O zbórze cziy
Boga zato, Chce two Serce
o nie złato, Znaj te dobrać
oto.

III. Niech ten kochał be-
dnie iemu, w Prawości
poświęcony, Niech ku ży-
wotowi wiecznemu, Bywa
Tud czoiczony, Precz stał Na-
bożenstwo prożne, To miły-
we wiele poważne, I od kocha-
tu różne

IV. Ten Krystus niech ja-
Panuie swą prawdą zba-
wienną, A tud niech się tu
znajduie, z ochotą poswie-
ną, Niech se modlitwy i pie-
wy, I inne też świąte, sprawy,
K Bogu do stały,

Klona z drog wspaniałego, Niech
tu lud po wspaniałe wieki
Ceci Imienia twoego, Aże
raz wieczności na stanie,
mamy wspaniałe to stanie
Je nar zawięz Panie.

S: Michalik

Vota z.b. Vastany Pleze wspaniałe

Danffam w Vota mado, se mne
an zotiffy odzime sarmu tel moi
Erucileg duffo.

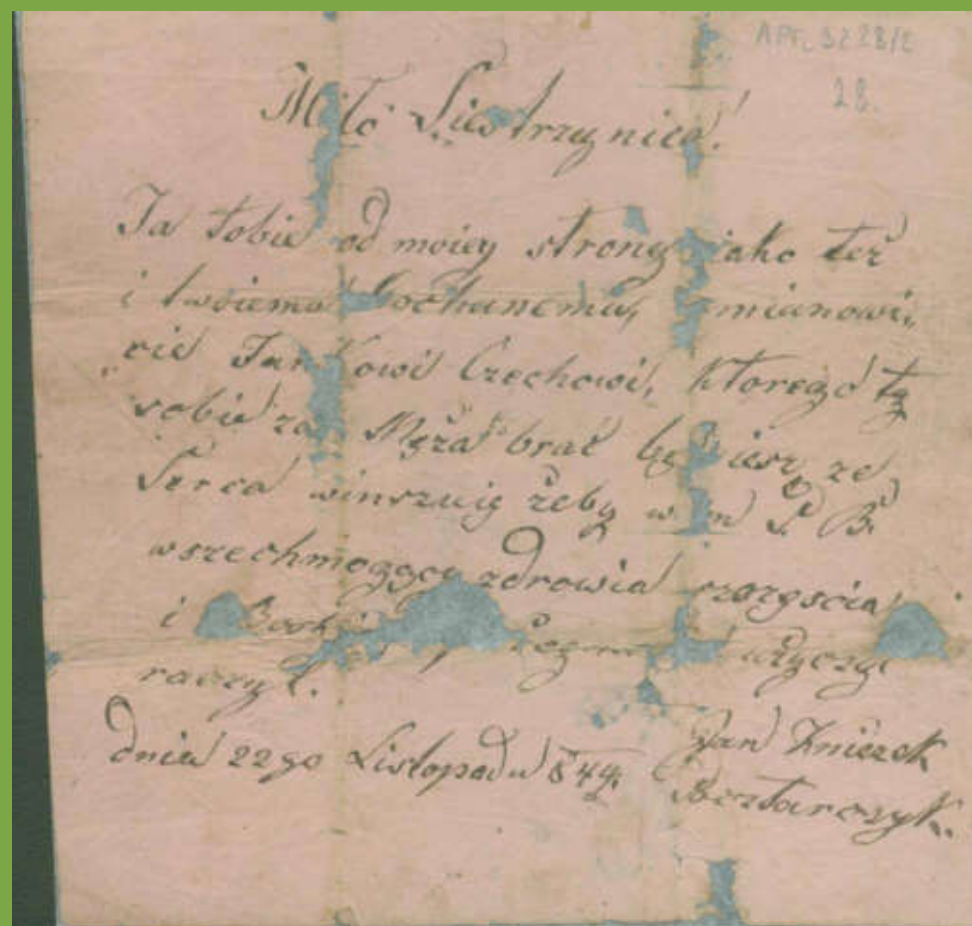
2, A ułase zaroi z rosmu ncam
sado a boci mrosi wided' radości
ne macy

3, Peroto Vur swider, a do a do
mne zabar bil, a otcomstu
laslau go mne laslam neyl

4, Ale strotio se mne by bobe
obratil a pohlude nebo na cestau

5, Peroto da radnik ^{na wratle} stromy

**List Jana Kniezka „pocztarczyka” do siostrzenicy
z życzeniami z okazji ślubu
z 22.11.1844**

**Listy góralki „M R”
z Koniakowa
do „Ferduszka”
2. poł. 19 w.**

Konopki Ina/5

Mój najmilsi
Ferdusku,

List od Ciebie otrzymała
siewielka radością jej

przebiegła. podziwi
na wieczórki niekiedy się bija
ale kawy się milują.
przedtęgi jest gołkina i
i kłóciła, bo mego pomeżona
nigdy wodopna nima.

Nowego orinismom
co pisaoz kamratka
mi uoz przisła spot
prusa. Maryna ot
Stryka ale bardzo pupino
iolttych bolych pierwszon koł
porinesta. kamraci sie
stwojemie szostami. moj
nej milsi Ferdusku nie
gniewaj sie nam nie zechci
tak dlugo nie piola bojek
nie byla wdoma. jedyn tydem

Szacunę Pierci gołny kumotruc
ku i przyjaciela!

Chłapiet sie nam urodził, a choemy
go dać w Niedziele, w Ustronia skrócić
a na miano mu dać Sura.

Proszymy obay dwa co i moia rebys
nam temu Surowi był za potka.

Swoia ter niech iedzie do Ustro-
nia a iedzie tu kole nas; bo swoia
na bycz nowa czarka.

Caluemy Was w Duchu Georg i

gwoli Petrusow
mianem waszemu
pisac.

Anna Lischka

**List Anny i Jerzego Lischków z
Ustronia do Jerzego
Zabystrzana w Dębowcu z
prośbą o przyjęcie roli ojca
chrzestnego
2. poł. 19 w.**